

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. G.
przeciwko Instytutowi "P. [...]" w W.
o zapłatę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) przyznaje radcy prawnemu M.J.T., prowadzącemu Kancelarię Prawną J. w K. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) zł powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powód M. G. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 13 marca 2014 r. oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w T. z 25 października 2013 r., którym oddalono powództwo przeciw Instytutowi „P. [...]” w W. o zapłatę zadośćuczynienia i renty w związku z zakażeniem wirusem HCV.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powód oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., podnosząc, że zachodzi potrzeba wykładni przepisów art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. uzasadniona rozbieżnościami zachodzącymi w orzecznictwie co do tego w jakim stopniu, tj. z jak dużym prawdopodobieństwem w procesach medycznych musi być wykazany przez powoda związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem szkodzącym a szkodą.

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa – mimo wystąpienia takiej potrzeby – nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, szczegółowego omówienia, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności, przytoczenia także orzeczeń i wyjaśnienia, na czym one polegają (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.).

Przedstawione uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania spełnia wprowadzone wskazane wymogi, ale koncentruje się głównie na językowych różnicach sformułowań dotyczących stopnia prawdopodobieństwa, zawartych w różnych orzeczeniach („dostatecznie duży, odpowiedni, odpowiednio wysoki”, „wysoki stopień”, „wysoki, graniczący z pewnością”) i twierdzeniu, że skoro nie są one synonimami to zachodzi potrzeba ujednolicenia orzecnictwa, a właściwym byłoby wskazanie, że „związek przyczynowy jest udowodniony, jeżeli jest bardziej prawdopodobne, że skutek pozostaje w takim związku z przyczyną, niż brak tego rodzaju powiązania”, zatem prawdopodobieństwo musiałoby przekraczać 50%. Tak umotywowana przyczyna nie może być uznana za wystarczającą dla przyjęcia skargi. Po pierwsze przepis ustawy nie daje podstaw do tak jednoznacznego zdefiniowania przez sądy pojęcia „działania lub zaniechania, z którego szkoda wynika”. Z natury rzeczy, zwłaszcza w procesach dotyczących szkód medycznych,

nie jest ponadto możliwe jednoznaczne ustalenie stopnia wskazanego prawdopodobieństwa. Kwestie powyższe wielokrotnie były przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. Po drugie wykazane odmienności nazewnictwa same w sobie nie są wystarczające dla przyjęcia istnienia rozbieżności wykładni przepisu w judykaturze, gdyż pełnią funkcję opisową, każdorazowo odnoszącą się do indywidualnego stanu faktycznego. Po trzecie wreszcie, w okolicznościach rozpoznawanej sprawy przyczyną oddalenia powództwa i odpowiednio apelacji była inna podstawa, polegająca na nie wykazaniu, że to działania lub zaniechania pracowników pozwanego były przyczyną zakażenia powoda wirusem HCV podczas jego pobytu w tej, jednej z kilku ówczesznie leczących go placówek medycznych. Powód od pierwszych lat życia w związku ze znaczną liczbą schorzeń był wielokrotnie hospitalizowany, poddawany zabiegom z przerwaniem ciągłości tkanek, w tym dializom, przeszczepom, iniekcjom. Przedział czasowy potencjalnego zakażenia był szeroki i obejmował pobyt w różnych zakładach opieki zdrowotnej, stąd rozważania dotyczące statystycznego stopnia prawdopodobieństwa i tak nie miałyby znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i zgodnie z § 15 ust. 1 w zw. z § 16 oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – tekst. jedn.: Dz. U. 2013 r., poz. 490 orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego, obejmujących wynagrodzenie pełnomocnika powoda w postępowaniu kasacyjnym.